

2010-11-08

Kommunstyrelsen
Staffanstorps kommun
245 80 STAFFANSTORP

Yttrande över planprogram för Trolleby i Flackarp, Staffanstorp

Sammanfattning

Lunds Naturskyddsförening, LNF, riktar stark kritik mot förslaget att etablera ett nytt bostadsområde på jordbruksmarken vid Flackarp. Etableringen framställs som ett område med ekologisk inriktning, men det är inte sannolikt att miljömedvetna medborgare väljer att bosätta sig i en by som saknar naturområden, kollektivtrafik och service. Därför kommer det att saknas den viktigaste förutsättningen för ett ekologiskt hållbart samhälle, nämligen boende som är intresserade av en miljövänlig livsstil. Lokaliseringen är däremot perfekt för bilpendlare som snabbt vill komma ut till motorvägarna E22 och E6 – en helt annan målgrupp än den kommunen i detta planprogram säger sig vilja nå.

Förslaget leder till ökad biltrafik och motverkar utvecklingen mot ett hållbart samhälle. De negativa konsekvenserna för miljön är så tydliga att planen för området inte bör genomföras.

Skälen för LNF:s ställningstagande

Vi utgår från översiktsplanen Framtidens kommun och citerar planprogrammet, sidan 4: ”I samband med arbetet med Framtidens kommun bedömdes de stora miljöfrågorna (såväl ekonomiska som sociala) främst handla om påverkan på odlingslandskap och landskapsbild, energiåtgång och klimat, ekonomiska och sociala förutsättningar samt barn och ungas uppväxtvillkor. Det kan därför vara bra att vara extra uppmärksam när det gäller just dessa frågor även i samband med detaljplaneläggning.”

Påverkan på odlingslandskap och landskapsbild. LNF förvånas över den lätthet med vilken man glider över det faktum att bebyggelsen tar i anspråk jordbruksmark klass 10, en värdefull och ändlig resurs som därmed görs obrukbar för kommande generationer. Vi konstaterar att området avses bebyggas med 8,6 hushåll per hektar, ett oförsvarligt slöseri med mark. Det skulle vara fullt möjligt att få plats med dubbla antalet och ändå behålla områdets karaktär.

Enligt översiktsplanen ska karaktärsområdet Flackarps trädgårdsby ha ekologisk inriktning med ”odlingar med begränsat användande av bekämpningsmedel och näringsämnen i ett hållbart kretslopp samt egen kompostering som underlättar och uppmuntrar det miljövänliga tänkandet”. Det finns inga styrmedel för att genomföra detta. Kommunen kan inte föreskriva att invånarna i Trolleby inte får använda konstgödsel eller kemiska bekämpningsmedel i sina trädgårdar, inte heller att de ska odla sina egna grönsaker eller anlägga egen kompost. Andra eko-byar har uppstått som svar på en grupp människors önskemål om miljövänligt boende, men den gruppen finns inte här utan initiativet kommer från markägaren. Det är mer lönsamt att sälja tomter än att odla sockerbeter.

Såvitt vi vet finns det en samsyn i de berörda kommunerna att det ska finnas öppna obebyggda områden kvar mellan tätorterna, som inte får tillåtas växa samman. Planförslaget strider mot den tanken.

Energiåtgång och klimat. Att nya hus som byggs ska förberedas för låg energianvändning för uppvärmning är tämligen självklart, och till skillnad från mycket annat som står i planförslaget kan kommunen föreskriva detta i detaljplanen. LNF förutsätter att så sker, gärna också så att behovet av komfortkyla sommardag minimeras. Däremot kan detaljplanen inte reglera hushållens totala energianvändning. En viktig faktor därvidlag är bostadsytan per person, som verkar kunna bli generöst tilltagen. Ett modernt samhälle som tar bättre hänsyn till naturresurser och klimat än tidigare måste bli mer inriktat på "compact living", och Staffanstorps kommun skulle kunna visa på ett nytänkande i det här avseendet.

Lokaliseringen intill väg 108 några få minuters körning från motorvägarna E22 och E6 gör området attraktivt för bilpendlare. Sannolikt kommer varje vuxen invånare i Trolleby anse sig behöva en egen bil. Den som inte kör bil får svårt att bo i Trolleby. Kollektivtrafikens hållplatser ligger för långt bort för att vara attraktiva. Det ska byggas cykelväg till Hjärup, med tunnel under väg 108. Men många, både vuxna och barn, är rädda för tunnlar och undviker dem. Alla tänkbara GC-vägar till Trolleby går över folktomma områden som de flesta människor upplever som otrygga i mörker.

Dragningen av det föreslagna gång- och cykelstråket mot Klostergården, där närmaste stadsdelscentrum finns, är inte rimlig, bland annat på grund av nivåskillnaderna. Men i översiktsplanerna för både Lund och Staffanstorp finns angivet ett reservat för en framtida bilväg som förlängning av Åkerlund & Rausings väg ut till väg 108. Denna nya förbindelse är i själva verket en förutsättning för Trollebys trafikförsörjning. Den skulle då komma att gå parallellt med och nordväst om järnvägen över Höje å, intill Källby reningsverk, det vill säga korsas det populära rekreativområdet Höje ås dalgång och reningsverksdammarna. LNF vill självfallet freda området från ytterligare trafikstörningar.

Ekonomiska och sociala förutsättningar. Endast en typ av bostäder ska finnas i området, friliggande villor med egen tomt. Det kommer att krävas god ekonomi för att kunna bo i Trolleby, och befolkningen riskerar att bli ekonomiskt och socialt homogen.

Barn och ungas uppväxtvillkor. De förutsättningar som redovisats ovan ger anledning till stora bekymmer för barns och ungdomars situation. Barn behöver växa upp bland grannar med olika bakgrund, det kommer de inte att finna i Trolleby. Det största problemet är att barnen inte kommer att kunna röra sig på egen hand utan måste skjutas i bil vart de än ska. Först i mopedåldern kommer ungdomar att klara av att använda de otrygga cykelvägarna för att på egen hand ta sig till Hjärup eller Lund.

Lunds Naturskyddsförening har haft samråd med Staffanstorps Naturskyddsförening när vi skrivit detta yttrande.

Med vänlig hälsning

Margit Anderberg
Ordförande i Lunds Naturskyddsförening